

Debatteren over energiebronnen op VIA

Laure Galjart, VIA Melanchthon, Rotterdam & Regine Bots, CED-groep, Rotterdam

Regine Bots en Laure Galjart gaan in deze bijdrage in op hun eerste ervaringen op VIA en wat er zoal gedaan moet worden om de taalvaardigheid van de leerlingen te stimuleren. VIA is een scenario-4-school midden in Rotterdam en bestaat sinds augustus 2005. Het is een school waar het nieuwe leren in de praktijk wordt gebracht. De taalvaardigheid van de leerlingen is er erg divers. De lesstof is er georganiseerd rondom kernbegrippen als binding, energie en communicatie, bijvoorbeeld door het leren voeren van een debat over het omschakelen naar alternatieve energiebronnen in Rotterdam. De leerlingen hebben een blok les gehad met als thema *energiebronnen*.

Aan het begin van het blok kijken zij naar de film *The day after tomorrow* om ze te triggeren. Deze film gaat over een destructieve klimaatwisseling op de aarde waardoor men niet meer op aarde kan leven. Nadat de leerlingen deze film voor een gedeelte hebben bekeken, volgt er een verwerkingsopdracht over klimaatveranderingen in Rotterdam. De leerlingen moeten een inventarisatie maken van alle bestaande energiebronnen. Vervolgens dienen ze antwoord te geven op de vraag wat de meest relevante energiebronnen zijn die in Rotterdam kunnen worden gebruikt.

De eindopdracht luidt als volgt: Rotterdam wil overstappen op alternatieve energiebronnen. Een wethouder van de gemeente Rotterdam organiseert een debat en de leerlingen mogen meedenken. Ze krijgen rollenkaarten waarop uitgelegd wordt wat de alternatieve energiebronnen zijn en welk nut ze hebben. De leerlingen mogen één van de vier energiebronnen kiezen en worden vervolgens in groepjes van vijf verdeeld.

De taalsteun bij dit project bestaat onder andere uit de hand-out "Hoe verloopt een debat?", met daarop een voorbeeld van een stelling met hoofdargumenten en ondersteunende argumenten en informatie over hoe je een debat vormgeeft. Daarna zetten leerlingen een proefdebat op schrift en wordt er gezamenlijk een aflevering van het *Jongeren Lagerhuis* bekeken. Dit is een televisieprogramma waarbij jongeren aan de hand van vaststaande stellingen met elkaar in debat gaan.

Door het debatteren en de rollenkaarten leren leerlingen goed samenwerken. Het leuke is dat ze in zekere zin vrij worden gelaten, want ze mogen zelf een energiebron kiezen en gaan zelf aan de slag met een zogenaamde werkwijzer. De ervaring van Laure is dat de leerlingen erg enthousiast zijn. Helaas kon er geen echte wethouder langskomen dus moesten leerlingen zelf de rol van wethouder op zich nemen en dat was lastig.

Na afloop van het project krijgen leerlingen zogenaamde *360 graden feedback* van medeleerlingen, de mentor en de docent. Er werd hierbij bijvoorbeeld gelet op hoe de informatie was opgezocht en wat de rol van de leerling was in het debat.

Tips:

- voor uitvoering op een mbo kun je ook de rol van rechter toevoegen
- voeg competenties toe aan de opdracht en een evaluatie in de vorm van een verslag, filmpje, clip o.i.d. of een slotdebat en op grond daarvan een eindevaluatie te formuleren.
- het individueel beoordelen is lastig. Er zijn altijd leerlingen die meeliften op andere kinderen. Maar er kan bij een mentorgesprek wel gereflecteerd worden op het gedrag van de leerling. Of geef leerlingen gerichte criteria (of laat ze die liever zelf opstellen) waar ze aan moeten voldoen in plaats van een beoordeling door middel van het uitspreken van verwachtingen en bekijken of daaraan voldaan is